

УДК 343:346

Олена Юріївна ЦЕБИНОГА,

курсант 4 курсу факультету № 1
Харківського національного університету внутрішніх справ

Науковий керівник

Кирило Олександрович ЧЕРЕВКО,

кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри кримінального права і кримінології факультету № 1
Харківського національного університету внутрішніх справ

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ПОПЕРЕДЖЕННЯ ТА ПРИПИНЕННЯ ПРАВопорушень у сфері безпеки дорожнього руху й експлуатації транспорту

Останнім часом в Україні спостерігається тенденція збільшення кількості правопорушень у сфері забезпечення руху та експлуатації транспорту. Лише за офіційними даними статистики МВС України за 2017 рік щомісячно в Україні було зареєстровано близько 45 тисяч правопорушень у сфері безпеки руху та експлуатації транспорту, з яких близько 500 правопорушень вчинених в стані алкогольного сп'яніння це говорить про те що в дорожньо-транспортних пригодах (далі – ДТП) щодня гинуть люди, не тільки водії та їх пасажери, а й пересічні громадяни. Тому, проблематика забезпечення безпеки дорожнього руху на сьогодні є досить актуальною та потребує подальшого вивчення зумовлена необхідністю врегулювання суспільних відносин у даній сфері. Актуальним є зміни що віднедавна відбулися в чинному українському законодавстві, але історично-правовий аналіз дає підстави для розгляду даної проблематики з урахуванням зарубіжного досвіду.

Питанням дослідження міжнародного досвіду та удосконалення чинного законодавства України у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху та експлуатації транспорту займалися такі провідні вчені як: С. В. Бабанін, В. П. Бахін, В. І. Борисов, С. В. Гізімчук, В. В. Голіна, О. О. Дудоров, В. В. Ємельяненко, М. Й. Коржанський, О. М. Костенко, О. М. Котовенко, С. Я. Лихова, Я. В. Матвійчук, М. І. Мельник, В. А. Мисливий, В. І. Осадчий, В. Я. Тацій, Г. В. Щербакова, Р. В. Щупаківський), так і зарубіжних науковців (А. І. Долгова, В. Е. Квашиш, А. С. Кузьміна, Б. А. Куринов, В. В. Лук'янов) та ін. Але, не зважаючи на велику кількість наукових праць дане питання потребує подальшого нормативно-правового врегулювання.

Так, кримінальним кодексом республіки Азербайджан в ст. 263-1 встановлена кримінальна відповідальність за керування транспортним засобом в нетверезому стані, санкція статті якої передбачає накладення штрафу в розмірі від 6 до 8 тисяч манатів (за офіційним курсом Національного банку України, в національній валюті України розмір штрафу становить в розмірі від 10 до 14 тисяч гривень) с позбавленням права керування транспортним засобом терміном до 3-х років або позбавленням волі терміном до 3-х років з позбавленням права керування транспортним засобом терміном до 3-х років.

За кримінальним кодексом Республіки Латвія водіння в нетверезому стані карається штрафом в розмірі до 1400 євро (що за курсом НБУ складає – близько 45 тисяч гривень) арешт на 15 діб та позбавлення права керування терміном на 4 роки.

В ст. 316 кримінального кодексу федеративної республіки Німеччини встановлена кримінальна відповідальність за водіння в нетверезому стані, санкція статті якої передбачає штраф в розмірі від 500 до 3000 тисяч євро(за курсом НБУ – від 16000 до 96 тисяч гривень), позбавлення права керування на 5 років, а якщо спричинило тяжкі наслідки позбавлення волі терміном до 5 років.

Кримінальним законодавством Фінляндії встановлена кримінальна відповідальність за водіння в нетверезому стані – штраф, розмір якого визначається залежно від суми доходу та позбавлення волі терміном на 6 місяців, для осіб які повторно вчинили злочин – позбавлення волі терміном на 2 роки з позбавленням права керування транспортним засобом довічно.

Статтею 133 кримінального кодексу народної республіки Китай встановлена відповідальність за порушення правил експлуатації транспортних засобів в нетверезому стані,

санкція якої передбачає позбавлення волі на строк від 3х до 7 років, а якщо особа покинула місце вчинення злочину та це призвело до смерті потерпілого – позбавлення волі терміном від 7 до довічного позбавлення волі.

Отже, законодавство України вже стало на шлях вдосконалення чинного кримінального законодавства, зокрема прийняття закону № 7064 про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запобігання смертності на дорогах, яким встановлена посилена відповідальність за водіння в нетверезому стані, а саме накладення штрафу на водія в розмірі 600 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, або 10,2 тис. грн, позбавлення права керування транспортним засобом протягом року. У разі ж повторного такого порушення штраф складе вже 1200 неоподатковуваних мінімумів, або 20,4 тис. грн, а також позбавлення права керування транспортним засобом терміном на 3 роки. На відміну від вітчизняного, законодавство зарубіжних країн, як правило, не має чіткої структури норм, хоча в деяких країнах відповідальність носить більш посилений характер. Аналізуючи невелику кількість норм зарубіжного законодавства з безпеки дорожнього руху можна сказати, що все ж таки більша увага приділяється превентивним заходам та профілактичній роботі, що дозволяє вирішувати дану проблему в корені зародження, а не боротись із жахливими наслідками, статистика зростання яких не може залишити байдужим на відміну від законодавства України.

Одержано 15.03.2019

УДК 343:341

Кирило Олександрович ЧЕРЕВКО,

кандидат юридичних наук, доцент,

доцент кафедри кримінального права і кримінології факультету № 1

Харківського національного університету внутрішніх справ

ЩОДО ПИТАННЯ ПОВОДЖЕННЯ ЗІ ЗБРОЄЮ В УКРАЇНІ

Розбудова правової держави ставить перед правовою наукою України необхідність вирішення нових питань, вимагає пильної уваги до проблем, які є традиційними для юриспруденції. Серед них ті, що стосуються застосування закону. Адже саме точне і неухильне виконання нормативно-правових актів с гарантією реалізації інтересів особи, суспільства, держави. Центральною частиною процесу застосування кримінального закону є кваліфікація діянь.

С початку бойових дій на південному сході України кількість вогнепальної зброї зростає в рази. Потік незареєстрованої та незаконної зброї приходять до нашої держави не стихає. Це призводить до зростання вчинення злочинів передбачених статтями 262–264 КК України.

Також, щороку органи внутрішніх справ при розкритті тяжких та особливо тяжких злочинів вилучають у злочинців сотні одиниць вогнепальної зброї, лише незначна частка якої мала реєстрацію (мисливські рушніці тощо), а інша – незаконно придбана або виготовлена.

Головною причиною заборони на володіння зброєю великою кількістю громадян є позиція МВС України відносно того, що автоматична вогнепальна зброя армійських зразків (автоматів, кулеметів, пістолети, револьвери) є небезпечною для суспільства, і надання громадянам права користування нею може негативно вплинути і на без того складну криміногенну обстановку в Україні та потягнути за собою інші негативні наслідки.

Підвищена громадська небезпека зазначених злочинів пояснюється лише тим, що з допомогою вогнепальної та холодної зброї, боєприпасів, вибухових речовин і вибухових пристроїв вчиняються найбільші тяжкі злочини. Це призводить до необхідності постійної роботи, направленої на вдосконалення законодавства України та виявлення та попередження незаконного поведіння, виготовлення, переробки чи ремонту вогнепальної зброї або незаконному виготовленні бойових припасів, вибухових речовин, вибухових пристроїв, а також необхідність кримінально-правової науки звернути увагу до вивчення проблеми незаконних операцій зі зброєю а також інших предметів, які є складовими частинами вогнепальної зброї.

Так, існує декілька проблем наукового та законодавчого визначення в кримінально-правовому сенсі. Кримінальне законодавства в частині встановленої заборони незаконного